

Notitie quickscan flora en fauna

Actualisatie uitbreiding Landgoed de Tol

Projectnummer: 0071.3
Datum: 17-7-2025
Projectleider: XXXXXXXXXX
Opgesteld: XXXXXXXXXX

De initiatiefnemer is voornemens om op Landgoed de Tol het erf aan de Hengelsestraat 750 te herontwikkelen, waarbij meerdere gebouwen gesloopt zullen worden en hiervoor in de plaats nieuwe gebouwen gerealiseerd gaan worden. Het gaat in dit specifieke geval om de bouw van een woning op een voormalige kerstbomenkwekerij. De ontwikkeling betreffende de andere gebouwen is hiervoor al uitgebreid getoetst in een andere toetsing (zie ook 240913_Toetsing Wnb Landgoed de Tol). Voor deze aanvulling op de reeds bestaande plannen is echter eveneens een toetsing van de plannen aan natuurwetgeving en -beleid noodzakelijk. Met deze toetsing moet duidelijk worden hoe de ontwikkeling gerealiseerd kan worden binnen de kaders van het natuurbeschermingsrecht.

De eerste stap in deze toetsing is een quickscan op de (potentiële) aanwezigheid van beschermde flora en fauna. De quickscan richt zich op het verkrijgen van een geïnformeerd beeld van de mogelijke consequenties vanuit de natuurwetgeving en -beleid. Op basis daarvan worden uitspraken gedaan over de (mogelijke) effecten van de voorgenomen ontwikkeling en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen.

Huidige situatie en ontwikkeling

Het plangebied bestaat in zijn geheel uit een akker waar kerstbomen op gekweekt worden. In de omgeving zijn een laurierkershaag. Hieromheen staat nog meer kerstbomenakker en de gebouwen van het eerder afgebrande landgoed de Tol. Ook staan er nog enkele oudere eiken in de omliggende omgeving. De omgeving kenmerkt zich door een afwisseling van woningen met erven, en omliggende bosjes en graslanden. Ten zuiden van de nabijgelegen Hengelsestraat ligt het waterretentiegebied Kristalbad (zie ook afbeelding 1 voor de ligging en afbeelding 2 voor een impressie van het omliggende gebied).

Afbeelding 1: ligging van het plangebied (roze) ten opzichte van de omgeving.

Afbeelding 2: impressie van het plangebied en omliggende elementen (ten tijde van het veldbezoek, 18-06-2025)

Methode

Bureauonderzoek

Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van landelijke, provinciale en regionale verspreidingsinformatie. De landelijke verspreidingsinformatie uit de NDFF is geraadpleegd om na te gaan voor welke soorten het plangebied een functie heeft. Eveneens is gebruik gemaakt van gegevens uit atlassen om na te gaan of nabij het plangebied in het verleden beschermde soorten zijn aangetroffen.

Veldbezoek

Op basis van een eenmalig veldbezoek is de situatie beoordeeld op de geschiktheid voor de verwachte soorten/soortgroepen beoordeeld. Het veldbezoek is op 18-06-2025 uitgevoerd door R. Bos., ecologisch adviseur van Eelerwoude. De weersomstandigheden waren gunstig: 25°C, zonnig weer en een windkracht van 1 Bft. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopen onderzoek). Daarnaast zijn aangetroffen belangwekkende soorten genoteerd.

Bescherming van gebieden

Niet stikstof-gerelateerde effecten:

Met het onderdeel gebiedsbescherming (toetsing Natura 2000-activiteit) worden binnen de Omgevingswet de Natura 2000-gebieden beschermd. Op ruim 3,2 kilometer afstand ligt het meest nabije Natura 2000-gebied Lonnekermeer. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied en de aard van de ruimtelijke ontwikkeling worden negatieve effecten op beschermde natuurwaarden van het Natura 2000-gebied niet verwacht. Een toetsing van niet stikstof-gerelateerde effecten wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Stikstof-gerelateerde effecten

Een AERIUS-berekening is altijd noodzakelijk om de uitstoot en depositie van stikstof, en de gevolgen daarvan op Natura 2000-gebieden te bepalen. Echter, de gegevens die voor deze berekening noodzakelijk zijn, zijn in deze fase van de ontwikkeling nog niet beschikbaar of nog niet concreet.

Bescherming van houtopstanden

Er worden binnen het plangebied geen bomen gekapt die vallen onder de definitie houtopstand. Een nadere toetsing van houtopstanden is daarom niet noodzakelijk.

Nederlands Natuurnetwerk (NNN)

De ontwikkeling is niet in strijd met het omgevingsplan, maar het plangebied ligt binnen de Zone ondernemen met natuur en water. Het plangebied maakt geen deel uit van het NNN zelf. Het NNN en de Zone ondernemen met natuur en water kennen in deze provincie ook geen externe werking. Binnen de Zone ondernemen met natuur en water buiten het NNN is ruimte beschikbaar voor economische ontwikkelingen zoals landbouw, recreatie en natuurgebonden woon- en werklocaties zoals bijvoorbeeld nieuwe landgoederen. Derhalve is in dit geval een toetsing aan het natuurbeleid niet noodzakelijk.

Bescherming van soorten

Het natuurbeschermingsrecht, geregeld in de Omgevingswet, onderdeel soorten gaat over de bescherming van ongeveer 500 planten- en diersoorten, van de 36.000 soorten die in Nederland voorkomen. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'ja, mits-principe'). De wet verbiedt onder meer om beschermde soorten (opzettelijk) te verstoren (Vogel- en Habitatrichtlijn), doden, vervoeren, bezitten, verhandelen en nest- of rustplaatsen te vernielen en beschadigen. Onder bepaalde voorwaarden mogen deze handelingen wel uitgevoerd worden. U heeft dan een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit of vrijstelling nodig of u werkt conform een gedragscode.

De beschermde soorten zijn verdeeld in drie beschermingsregimes:

- Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn;
Alle vogels en vogels waarvan de nesten het hele jaar zijn beschermd
- Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn;
- Beschermingsregime "andere soorten".

Planten

Er zijn tijdens het veldbezoek in het plangebied diverse algemene soorten planten waargenomen. Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen. Gelet op de aanwezige terreintypen, het beheer en de functie van het plangebied wordt het voorkomen van beschermde plantensoorten hier ook niet verwacht.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor beschermde flora niet noodzakelijk.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Op of in de omgeving van het plangebied komen 6 soorten vleermuizen voor.

In het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig. In het plangebied zijn dan ook geen verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen aanwezig. Wel komt binnen het gebied beplanting voor, dit betreffen enkel kerstbomen. Dit zijn bomen die qua afmeting, gering leeftijd en het gebrek aan geschikte holtes geen enkele potentie bieden als verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen.

Met de ontwikkeling worden geen bomen verwijderd of afgezet die geschikt kunnen zijn voor vleermuizen. Ook worden geen huizen gesloopt of gerealiseerd. Potentiële verblijfplaatsen blijven daardoor te allen tijde behouden; voor, tijdens en na de ontwikkeling.

Vliegroute en foerageergebied

Het plangebied wordt door meerdere vleermuissoorten gebruikt als foerageergebied en/of vliegroute. Doordat bestaande lijnstructuren behouden blijven en er geen bomen worden gekapt ten behoeve van de aanleg van de woning blijven eventuele vliegroutes en foerageergebied behouden. De kwaliteit van het foerageergebied kan wel tijdelijk worden beïnvloed door het toepassen van verlichting. Van belang is rekening te houden met de wijze waarop verlichting wordt geplaatst om verstoring te voorkomen of tot een minimum te beperken:

- gebruik geen uitstralende armaturen (zie kader - Verlichting);
- voorkom verlichting van boomkronen of bomen rond het plangebied. Zo worden potentiële verblijven niet verlicht;

- gebruik alleen verlichting op momenten dat deze daadwerkelijk nodig is.

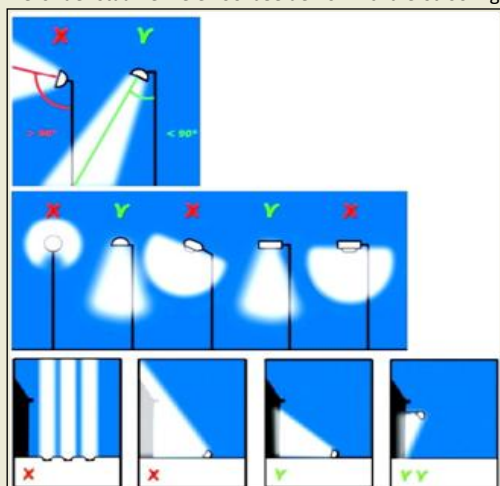
Kader – Verlichting

Een aantal nachttactieve dieren, zoals vleermuizen, uilen en marters, zijn gevoelig voor verlichting. Er zijn soorten die kunstlicht zoveel mogelijk vermijden, zoals de watervleermuis, en er zijn soorten die (in beperkte mate) rond lantaarnpalen jagen, zoals de rosse vleermuis. Bij het plaatsen van verlichting bij in- en/of uitvliegopeningen, vliegroutes en foerageergebieden kunnen barrières ontstaan waardoor de vleermuizen van de verblijfplaatsen, vliegroute en/of foerageergebied afzien.

Er dient te allen tijde rekening gehouden te worden met verlichting, door verlichting tot een minimum te beperken en directe belichting van de omgeving te voorkomen. Neem daarbij de volgende maatregelen:

- verlichting alleen plaatsen waar het echt nodig is;
- verlichting alleen aan op momenten wanneer het nodig is (dynamische verlichting);
- verlaag de hoogte van de lichtmasten zodat boomkronen onverlicht blijven;
- beperk verstrooiing het licht tot een minimum door gebruik van aangepaste armatuur;
- geen verlichting plaatsen bij in- en/of uitvliegopeningen en vliegroutes.

Hieronder staan enkele voorbeelden om lichtverstrooiing te voorkomen.

Conclusie: neem bij het plaatsen van verlichting de maatregelen in acht om verstoring op vleermuizen te voorkomen. Indien dit wordt gedaan is er geen sprake van overtreding van de Omgevingswet.

Grondgebonden zoogdieren

Op basis van het aanwezige biotoop, sporen en literatuurgegevens worden ook algemeen voorkomende zoogdieren binnen het plangebied verwacht zoals ree, haas, konijn, vos en diverse algemene muizensoorten. Deze soorten kunnen het plangebied gebruiken als (onderdeel van hun) leef- en foerageergebied. Daarnaast gebruikt een aantal het plangebied als migratieroute. In de provincie Overijssel is voor deze soorten bij een ruimtelijke inrichting een vrijstelling van de vergunningsplicht opgesteld. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht.

In de omliggende omgeving komen diverse grondgebonden zoogdieren. Beschermde soorten zoals eekhoorn, egel en mogelijk de kleine marterachtigen bunzing en wezel kunnen weliswaar in de buurt van het plangebied foerageren of het doorkruisen. Echter hebben de kerstbomen en de verder kale grond geen enkele functie voor

deze soorten. Voor deze beschermde grondgebonden zoogdieren zijn geen geschikte verblijfplaatsen en/of geschikt biotoop aanwezig binnen het plangebied.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor grondgebonden zoogdieren niet noodzakelijk.

Soorten van de Vogelrichtlijn

Broedvogels

De aangetroffen vogels binnen en direct rondom het plangebied vallen onder de algemene broedvogels van bossen, struwelen en parken. Onder andere de volgende vogelsoorten zijn waargenomen tijdens het veldbezoek: putter, zwartkop, roodborst, winterkoning en tijtjaf

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Verblijfplaatsen van vogelsoorten, of aanwijzingen (braakballen of uitwerpselen) hiertoe, die jaarrond van vaste rust- en verblijfplaatsen gebruikmaken, zoals roofvogels en uilen, zijn niet aangetroffen binnen het plangebied. Dit was ook in de lijn der verwachting, het betreft een kale akker met enkele kleine kerstbomen, waarin verblijfplaatsen van roofvogels en uilen niet te verwachten zijn.

Enkele soorten met jaarrond beschermde nesten kunnen gebruik van het plangebied maken als onderdeel van hun leefgebied, zoals buizerd. Het is echter een zeer klein oppervlakte wat bebouwd gaat worden. Daarnaast voorziet een kerstbomenakker in betrekkelijk laag aanbod van voedsel voor bijvoorbeeld een buizerd. Een essentiële functie ontbreekt.

Alle vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder het natuurbeschermingsrecht. Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen of beschadigen, of nesten van vogels wegnemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Deze verbodsbepalingen kunnen in veel situaties worden voorkomen door versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. De periode van 15 maart tot 15 juli wordt over het algemeen beschouwd als broedseizoen.

Conclusie: nader onderzoek of een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is voor vogels niet aan de orde. Bij de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met (in gebruik zijnde) nesten van vogels. Geadviseerd wordt om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Reptielen

Beschermde reptielen, zoals ringslang, gladde slang, levendbarende hagedis en hazelworm, zijn gebonden aan specifieke terreinen. In het plangebied ontbreekt dergelijk geschikt biotoop zoals heideterreinen, goed ontwikkelde waterlopen en venranden. Er zijn weliswaar verspreidingsgegevens bekend van levendbarende hagedis rondom het plangebied. Echter ontbreekt het geschikte biotoop voor deze soort binnen het plangebied.

Negatieve effecten op reptielen zijn dan ook niet aanwezig. Nader onderzoek of een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is voor reptielen niet aan de orde.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is voor reptielen niet noodzakelijk.

Amfibieën

Soorten waarvoor een vrijstelling geldt

Een aantal soorten zoals bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander kunnen het plangebied gebruiken als landbiotoop. In het plangebied zelf zijn geen waterelementen aanwezig.

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van de genoemde (algemeen) voorkomende amfibieën met het beschermingsregime “andere soorten”. Voor deze beschermde soorten is bij een ruimtelijke inrichting door de provincie Overijssel een vrijstelling van de vergunningsplicht opgesteld.

Soorten waarvoor geen vrijstelling geldt

Beschermde soorten amfibieën waarvoor geen vrijstelling geldt, zoals kamsalamander of poelkikker, worden niet verwacht in het plangebied vanwege de aanwezige, ongeschikte habitat voor deze soorten. Zo ontbreken waterelementen in het plangebied. Er zijn weliswaar verspreidingsgegevens bekend van beschermde amfibieën rondom het plangebied namelijk van alpenwatersalamander en kamsalamander. Het plangebied heeft echter geen enkele overeenkomst met het overwinterings- en landhabitat van beide soorten, daarvoor is het te open en te zonbeschenen. Ook ontbreken geschikte overwinteringselementen om onder te schuilen.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is voor amfibieën niet noodzakelijk.

Vissen

Binnen het plangebied zijn geen watervoerende elementen (sloten, poelen, enzovoort) aanwezig. Derhalve ontbreekt geschikt leefgebied voor vissen en zijn deze dan ook niet aanwezig.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is voor vissen niet noodzakelijk.

Ongewervelden

Van de groep ongewervelden (dagvlinders, libellen, kevers, kreeftachtigen en weekdieren) worden in de buurt voorkomende beschermde soorten als grote vos, grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder, gevlekte witsnuitlibel en sierlijke witsnuitlibel niet verwacht. Dit door het ontbreken van geschikt habitat dat onder andere bestaat uit bossen met goed ontwikkelde bosranden, vijvers en vennen met waterlelies en venranden. Door het ontbreken van het geschikte biotoop zijn deze soorten dan ook niet te verwachten in het plangebied.

Conclusie: nader onderzoek of het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is voor ongewervelden niet noodzakelijk

Conclusie

Indien rekening wordt gehouden met broedende vogels worden met de voorgenomen ontwikkelingen geen negatieve effecten verwacht op beschermde soorten.

Op deze wijze is een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit niet noodzakelijk.

Literatuur

- ndff-ecogrid.nl

